

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/50/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5817204214
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5817204214.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnom spore žalobcov: 1/ P. L., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. R. č. XXX/X, 2/ P. Q., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., Q. č. XXX/XXX, 3/ Y. Q., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., A. D. č. XX, 4/ U. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., P. č. XXX/XX-XX, 5/ B. O., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. M. č. XX/XX, 6/ X. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. X. č. XXX/XX, 7/ W. C., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., Q., 8/ N. S., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., ul. C. S. č. XX/XX, 9a/ Q. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. R. č. XXX/X, právna nástupkyňa po pôvodnom žalovanom 9/ D. L., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom S., ul. R. č. XXX/X, zomrelému dňa XX.XX.XXXX, 10/ P. C., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. R. č. XXX, žalobcovia 1/, 2/, 3/, 4/, 6/, 7/, 8/, 9a/, 10/ zastúpení splnomocneným zástupcom JUDr. Michalom Murinom, advokátom so sídlom A. č. XXX, proti žalovanému: ŽIAREC, poľnohospodárske družstvo so sídlom Tvrdošín, IČO: 00 191 175, zastúpenému splnomocneným zástupcom Mgr. Igorom Paliderom, advokátom so sídlom N. č. XXX, o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiteľovi H. L., nar. XX.XX.XXXX, zomrelému dňa XX.XX.XXXX, o odvolaní žalobcov 1/, 2/, 3/, 4/, 6/, 7/, 8/, 9a/ a 10/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 4C/25/2017-350 zo dňa 01. októbra 2021, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žalovaný má voči žalobcom 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 6/, 7/, 8/, 9a/, 10/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

- Okresný súd Námestovo rozsudkom č. k. 4C/25/2017-350 zo dňa 01.10.2021 žalobu zamietol (výrok I.). Žalobcov 1/ - 10/ zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v pomere 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (výrok II.).
- Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa žalobou podanou súdu dňa 05.09.2017 žiadala určiť, že nehnuteľnosť E-KN č. 3434 o výmere 9571 m², orná pôda patrí do dedičstva po poručiteľovi H. L., zomr. dňa XX.XX.XXXX v spoluvlastníckom podiele 57/18432-in. Žalobu odôvodnila tým, že je vdovou po manželovi H. L., zomrelom (ďalej len „zomr.“) dňa XX.XX.XXXX a dedičstvo po ktorom bolo prejednané na základe osvedčenia o dedičstve sp. zn. D/632/98, Dnot 182/98. Osoba H. L. je uvedený aj v pozemnoknižnej vložke XX katastrálne územie (ďalej len „k.ú.“) S., obec S., okres S., a to na strane 8, pod poradovým číslom 55, kde je okrem iného uvedené, že po U. L. nadobúda dedičstvo aj maloletý H. L. v podiele 57/3072-in. Majetková podstata pozemnoknižnej vložky č. XX obsahuje okrem iného aj pozemnoknižnú parcelu č. 5257. Táto parcela je prečíslovaná do súčasnej parcely E-KN č. 3434 o výmere 9571 m², orná pôda. Po H. L. dedili šiesti dedičia, a teda podiel žalobkyne na uvedenom majetku má byť jedna šestina z jeho podielu, a teda 57/18432-in. Okrem iného notárskou zápisnicou N 642/95, NZ 248/96 bolo osvedčené vlastnícke právo pre U. L., kde sa uvádzajú aj neznáme osoby uvedené v

pozemnoknižnej vložke XX, a to U. S. (76/6144-in), L. S. (76/144-in), Y. S. (76/6144-in), Y. T. (228/6144-in), Y. L. (228/6144-in), spolu teda 684/6144-in. Uvedené osoby sú ešte aj v súčasnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, k.ú. S., obec S., okres S., na ktorom je zapísaná parcela EKN, parc. č. 3434 o výmere 9571 m². Vyjadrila sa, že predpokladá, že v konaní o dedičstve po H. L. nebol prejednaný celý jeho majetok, prípadne podiel po ňom bol nesprávne identifikovaný na spoluvlastníkov U. S., L. S., Y. S. a Y. T.. V danom prípade určovací výrok súdu môže odstrániť právnu neistotu v oblasti vlastníckych práv poručiťky a rozhodnutie súdu obsahujúce určovací výrok je listinou spôsobilou zmeniť zapísané údaje v katastri nehnuteľnosti s poukazom na § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov. Poukázala na to, že právoplatné rozhodnutie súdu o určení, že nehnuteľné veci - pozemky špecifikované v žalobnom návrhu patria do dedičstva po poručiťkovi je spôsobilé na začatie dodatočného konania o dedičstve podľa § 211 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „C. m. p.“.

3. Dňa 18.10.2017 bolo súdu doručené oznámenie o záujme o vstup do konania ako intervenienta ŽIAREC, poľnohospodárske družstvo Tvrdošín na strane žalovaného podľa § 83 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“

4. Uznesením zo dňa 24.07.2018 súd na základe návrhu žalobkyne zo dňa 24.01.2018 pripustil, aby do konania na strane žalobcov ako ďalšie subjekty pristúpili P. Q., rod. L., Y. Q., U. L., M. O., X. L., W. C., N. S., D. L. a P. C..

5. Uznesením zo dňa 07.11.2018 súd návrh žalobcov na prerušenie konania do právoplatného ukončenia dedičského konania po poručiťkovi D. L. zamietol a rozhodol, že bude pokračovať v konaní s dedičom po poručiťkovi D. L., nar. XX.XX.XXXX, zomr. dňa XX.XX.XXXX, a to Q. L., nar. XX.XX.XXXX.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi.

7. Zástupca žalobcov zotrval na podanej žalobe a uviedol, že navrhuje vykonať zmenu subjektov podľa § 80 C. s. p. na strane žalovaného. Bol názoru, že žalovaná nehnuteľnosť patrí do dedičstva, a to na základe notárskej zápisnice 642/95 zo dňa 16.04.1996.

8. Zástupca intervenienta na strane žalovaného mal za to, že v danom prípade nie je správne ustálený okruh účastníkov. Taktiež poukázal na skutočnosť, že je tu dohoda o zrušení podielového spoluvlastníctva, a to č. 02240/2017 s tým, že on uzavrel so Slovenským pozemkovým fondom dohodu, ktorý bol na pôvodných listoch vlastníctva dlhoročným správcom neznámych vlastníkov. V danom prípade podľa neho žalobcovia majú nárok len na finančnú náhradu za im prislúchajúci spoluvlastnícky podiel. Na podporu svojej argumentácie uviedol rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 14/2009 a nález Ústavného súdu SR č. I.ÚS 2219/2012, v zmysle ktorých vyššie riziko nesie nedbalý vlastník, ktorý je v tomto prípade žalobca a nižšie riziko v danom prípade nesie on, ktorý v danom prípade vykonával všetky potrebné úkony na spravovanie nehnuteľnosti. Potrebné je preto žalobu na základe nimi uvádzaných skutočností zamietnuť. On vystupoval dobromyseľne vo vzťahu vierohodnosti zápisov vo verejných registroch.

9. Uznesením zo dňa 28.11.2019 súd pripustil, aby z konania na strane žalovaného vystúpil Slovenský pozemkový fond a na jeho miesto vstúpil ŽIAREC, poľnohospodárske družstvo, so sídlom 027 44 Tvrdošín, IČO: 00 191 175.

10. Okresný súd rozsudkom v prvom poradí žalobu ako nedôvodnú zamietol, zároveň rozhodol o povinnosti žalobcov spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v pomere 100 %. V dôsledku podaného odvolania zo strany žalobcov uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/121/2020 zo dňa 29.01.2021 bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie.

11. V zmysle intencií odvolacieho súdu bolo súdom nariadené pojednávanie, na ktorom zástupca žalobcov zotrval na svojich doterajších vyjadreniach a vyjadril názor, že dostatočným spôsobom preukázali, že uvedená nehnuteľnosť patrí do dedičstva. Žalovaný poukázal na vyjadrenie zo dňa 06.02.2020 a 14.08.2018 s tým, že v rámci prednesov preukazoval, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno, nakoľko nepreukázali dostatočným spôsobom právne nástupníctvo. Taktiež na to, že žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem, pretože nimi koncipovaná žaloba, resp. navrhovaný výrok rozsudku nie je zapísateľný do katastra nehnuteľností. Nehnuteľnosti, medzi ktorými bola aj sporná nehnuteľnosť prešli zákonným spôsobom zo Slovenského pozemkového fondu na neho a v danom prípade žalobcom by prislúchal len nárok na finančnú náhradu. Rovnako poukázal aj na neúplne ustálený okruh účastníkov konania, nakoľko z dedičského konania z r. 1944 po notárovi U. L. vyplýva, že v danom prípade bol širší okruh účastníkov konania. S poukazom na tieto skutočnosti žalovaný považoval žalobu za nedôvodnú a navrhol ju v celom rozsahu zamietnuť, a to aj vzhľadom na to, že navrhovaný výrok rozsudku neobsahuje presnú identifikáciu pozemku a navrhovaný výrok rozsudku je nezapísateľný do katastra nehnuteľností.

12. Podľa súdu žalobcovia sa domáhali určenia, že nehnuteľnosť pozemnoknižná parc. č. 5257, súčasná parcela EKN č. 3434 orná pôda o výmere 9571 m² patrí do dedičstva po poručiteľovi H. L., zomr. XX.XX.XXXX v spoluvlastníckom podiele 57/18432-in. Vlastnícke právo poručiteľa okrem skutočností uvádzaných v žalobe odvodzovali aj od tvrdenia, že ak M. O., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., ul. M. č. XX/XX - sestra poručiteľa H. L. mala spoluvlastnícky podiel vo výške 16530/445440-in na spornej parcele EKN parc. č. 3434 orná pôda o výmere 9571 m², ktorý podiel bol v r. 2007 kúpnu zmluvou prevedený na žalovaného, pričom žalobcovia nemajú vedomosť, že by tento spoluvlastnícky podiel nadobudla darovacou resp. kúpnu zmluvou tak spoluvlastnícke právo k tejto nehnuteľnosti mal mať aj poručiteľ H. L..

13. Z predložených dôkazov, najmä z osvedčenia o dedičstve sp. zn. 5D/44/2003, Dnot 34/2003 zo dňa 06.08.2003 mal súd za preukázané, že v tomto konaní bolo prejednávané dedičstvo po poručiteľovi U. L., nar. XX.XX.XXXX, zomr. dňa XX.XX.XXXX. Ako dedičia zo zákona v I. dedičskej skupine boli deti poručiteľa - P. Q., rod. L., Y. Q., rod. L., U. L., M. O., rod. L., X. L., a dedičia po nebohom synovi H. L. - W. C., rod. L., N. S., rod. L., D. L. a P. C., rod. L.. Z uvedeného teda vyplýva, že manžel žalobkyne 1/ H. L., nar. XX.XX.XXXX, zomr. dňa XX.XX.XXXX bol v čase prejednávania dedičstva po svojom otcovi U. L. mŕtvy a dedičstvo po ňom bolo prejednané, čo vyplýva z osvedčenia o dedičstve sp. zn. D 632/98, Dnot 182/98. Žalobcovia svoj nárok odvodzovali aj tým, že notárskou zápisnicou N 642/95 spísanou notárom JUDr. Margitou Kakačkovou bolo preukázané, že došlo k osvedčeniu vlastníctva spornej nehnuteľnosti, a to U. L.. Z obsahu predmetnej zápisnice mal súd za preukázané, že U. L. si osvedčil pozemky uvedené v zápisnici. Predmetná notárska zápisnica bola spísaná notárkou dňa 16.04.1996. Vzhľadom na to, že H. L., nar. XX.XX.XXXX zomrel dňa XX.XX.XXXX a dedičstvo bolo prejednané 20.01.2000 nemohla byť do dedičstva zahrnutá aj sporná parcela, nakoľko tento ku dňu svojej smrti nebol jej vlastníkom. V prípade, ak bol vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti U. L., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX sporná nehnuteľnosť mohla byť prejednaná v dedičskom konaní po poručiteľovi U. L., kde boli ako dedičia aj deti nebohého syna H. L., a to W. C., rod. L., N. S., rod. L., D. L. a P. C., rod. L..

14. V zmysle § 460 Občianskeho zákonníka sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiteľa, preto z hľadiska hmotného práva je možné dediť iba ten majetok, ktorý bol vo vlastníctve poručiteľa v čase jeho smrti.

15. Z vykonaného dokazovania mal potom súd za preukázané, že vlastníkom spornej nehnuteľnosti nebol v čase smrti H. L., zomr. XX.XX.XXXX, ale v prípade, ak ju nadobudol U. L. na základe notárskej zápisnice notárky JUDr. Margity Kakačkovej, čo súd bližšie neskúmal, bol vlastníkom U. L., ktorá nehnuteľnosť mala byť prejednaná v dedičskom konaní po ňom, kde boli dedičmi aj deti jeho syna, H. L.. S poukazom na tieto skutočnosti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

16. Vzhľadom na úspešnosť žalovanej strany s prihliadnutím na citované zákonné ustanovenia (§ 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C. s. p.) súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak ako uviedol vo výrokovej časti rozsudku.

17. Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie žalobcovia 1/, 2/, 3/, 4/, 6/, 7/, 8/, 9a/ a 10/ prostredníctvom splnomocneného zástupcu s poukazom na odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.

18. Žalobcovia uviedli, že naďalej trvajú na skutočnostiach uvedených v podanej žalobe a domáhajú sa určenia, že sporná nehnuteľnosť parcela EKN, parc. č. 3434, o výmere 9571 m², orná pôda, nachádzajúca sa v k.ú. S., obec S., okres S., patrí do dedičstva po poručiteľovi H. L., zomr. XX.XX.XXXX v spoluvlastníckom podiele 57/18432-in k celku. Ako už uvádzali v predchádzajúcom odvolaní, prvostupňový súd nesprávnym postupom pri hodnotení dôkazov dospel k záveru, že predmetnú nehnuteľnosť nie je možné zahrnúť do dedičstva po poručiteľovi H. L.. 19. Poukázali taktiež na skutočnosť, že prvostupňový súd nerešpektoval pokyn odvolacieho súdu, a to tým, že sa vo svojom rozhodnutí nezaoberal otázkou vydržania. Keďže súd prvej inštancie nevenoval uvedenému pokynu odvolacieho súdu dostatočnú pozornosť, skutkový stav a závery súdu vychádzajú z neprávneho právneho posúdenia veci.

20. S poukazom nielen na notársku zápisnicu N 642/95 spísanú notárom JUDr. Margitou Kakačkovou, ktorá preukazuje, že došlo k osvedčeniu vlastníctva k spornej nehnuteľnosti, je podľa žalobcov nespochybniteľné, že predmetná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiteľovi H. L.. Rovnako o tom svedčí aj prevod spoluvlastníckeho podielu B. O., rod. L. (sestry H. L.), ktorá kúpnu zmluvou previedla svoj spoluvlastnícky podiel k spornej nehnuteľnosti na žalovaného.

21. Nehnuteľnosť užívali dlhé roky v domnení, že vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti nemôže byť v budúcnosti predmetom sporu, nakoľko sa jednalo o nehnuteľnosť patriacu právny predchodcom poručiteľa H. L..

22. Následne poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/94/2020 z 11.05.2021, ktoré poukazuje na doterajšiu judikatúru sa uvádza, že účelom vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický

stav so stavom právnym. Vydržanie hojí najmä vady alebo nedostatok nadobúdacieho titulu. Vydržanie vlastníckeho práva je jeho nadobudnutie v dôsledku kvalifikovanej držby veci, vykonávanej po zákonom stanovenú dobu. Jeho funkciou je umožniť nadobudnutie vlastníctva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom, pričom táto dobrá viera (dobromyseľnosť) je podľa platnej úpravy daná „so zreteľom na všetky okolnosti“. Držba predstavuje faktické panstvo nad vecou (naproti tomu vlastníctvo je definované ako právne panstvo nad vecou). Držba je faktický stav, pri ktorom má držiteľ vec vo svojej moci, užíva ju a požíva plody a úžitky z nej, disponuje ňou, prípadne vykonáva činnosť, ktorá pripúšťa trvalý alebo opätovný výkon. Je nepochybné, že v danom prípade boli naplnené podmienky vydržania.

23. V závere odvolania žalobcovia uviedli, že podaným odvolaním poukazujú na skutočnosť, že súd nesprávnym postupom pri hodnotení dôkazov dospel k zistenému skutkovému stavu a ním deklarovaný skutkový stav nekorešponduje s dôkazmi predloženými z ich strany, na základe čoho rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z neprávneho právneho posúdenia veci.

24. Žiadali preto, aby súd druhej inštancie v zmysle § 390 C. s. p. a § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p. sám vo veci rozhodol.

25. Žalovaný prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 16.12.2021 sa s odvolacími námietkami žalobcov nestotožnil a celé odvolanie považoval za nedôvodné a účelovo sformulované.

26. Zotrval na svojich doterajších tvrdeniach, že ani po doplnení dokazovania žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach a práve naopak bolo preukázané listinnými dôkazmi, že osoby - neznámi vlastníci pôvodne zapísaní na LV č. XXXX obec a k.ú.S., ako podieloví spoluvlastníci pozemku, EKN parc. č. 3434 orná pôda 9571 m², pod B 5 - S. U., B 6 - S. L., B 7 - S. G., B 9 - P. Y. nie sú v žiadnom rodinnom, či inom vzťahu k H. L., manželovi žalobkyne 1/, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX. Tento teda ani nemal a nemohol si uplatňovať žiadne dedičské nároky na majetok označených osôb, resp. na majetok jeho menovca.

27. Podľa žalovaného on preukázal, že zápisy na LV č. XXXX k.ú. a obec S. ohľadne EKN parc. č. 3434 orná pôda 9571 m² sú hodnoverné a záväzné a vyvrátil čo i len teoretickú možnosť, že by právny predchodca žalobcov, H. L. získal podiely týchto neznámych vlastníkov a mohol si uplatňovať dedičské nároky k tomuto majetku. Bolo preukázané, že označený majetok má vlastnícky súvis výlučne s osobou U. L., zomr. dňa XX.XX.XXXX a nie s osobou U. L., zomr. XX.XX.XXXX, ktorý bol otcom manžela žalobkyne 1/ H. L.. Uvedené skutočnosti preukazujú, že pre uplatnenie vlastníckych práv k tomuto majetku v žalobnom návrhu by museli určiť presný okruh účastníkov ako žalovaných. Uvedený okruh dedičov U. L., zomr. XX.XX.XXXX (notára v S.) je uvedený na str. 3 dedičského rozhodnutia D 252/1944. V tomto rozhodnutí je síce zmienka o dedičovi H. L., avšak ide o 8-ročného dediča, ktorý zjavne nie je totožný s osobou H. L., manžela žalobkyne 1/. Žalovaný v tejto súvislosti dal do pozornosti odvolacieho súdu aj svoje vyjadrenie zo dňa 26.03.2018, kde sú bližšie vysvetlené dôkazy o rozdielnej totožnosti osôb s menom H. L.. Opäť takto dôvodí a považuje za preukázané, že žalobcovia vôbec neuniesli dôkazné bremeno o úplnosti okruhu účastníkov podľa hmotného práva po U. L., zomr. dňa XX.XX.XXXX. Okruh v danom prípade predstavuje nerozlučiteľné spoločenstvo a jeho neúplnosť predstavuje zásadnú prekážku v konaní.

28. Zároveň žalovaný dal do pozornosti aj vyjadrenie B. O., rod. L., žalobkyne 5/, ktorá vo svojej písomnosti zo dňa 30.09.2019 potvrdila, že jej otec U. L., nar. XX.XX.XXXX nikdy neužíval a nezískal pozemky v k.ú. S. po zomr. notárovi v S. U. L., zomr. dňa XX.XX.XXXX a ani po neznámych vlastníkoch s prírmením S..

29. Podľa žalovaného aj s prihliadnutím na spomínané vady žaloby možno konštatovať, že z takto formulovanej žaloby nevyplýva ani splnenie podmienok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v zmysle § 137 písm. c/ C. s. p. On od začiatku poukazoval na zjavnú účelovosť žaloby a absenciu jej logického odôvodnenia.

30. Ďalej uviedol, že ako už prv uvádzal, tak v konaní pred súdom prvej inštancie preukázal, že v čase rozhodovania súdu už bol aj zapísaný na základe povolenia vkladu listiny - Dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva č. 02240/2017-PKZP - K 40191/17 uzavretej so Slovenským pozemkovým fondom ako výlučný vlastník sporného pozemku, EKN parc. č. 3434 orná pôda 9571 m², a to na LV XXXX k.ú. a obec S.. Na základe návrhu žalobcov 1/ - 10/ napokon súd aj vydal uznesenie č. k. 4C/25/2017-282 zo dňa 28.11.2019, kde pripustil vystúpenie na žalovanej strane Slovenský pozemkový fond a vstup jeho - Žiarcov poľnohospodárske družstvo do konania za žalovaného Slovenský pozemkový fond. Zároveň na základe uzavretej Dohody o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva 02240/2017-PKZP - K 40191/17 uzavretej so Slovenským pozemkovým fondom on na depozitný účet Slovenského

pozemkového fondu uhradil finančné sumy na uspokojenie nárokov dedičov neznámych vlastníkov v prípadných budúcich dedičských konaniach.

31. Podľa žalovaného žalobcovia 1/ - 10/ teda s určitosťou, ak by aj preukázali, že im dedičský nárok na podiely neznámych vlastníkov z nejakého dôvodu prislúcha, nemajú nárok na prejednanie sporného pozemku v dedičskom konaní a jeho odovzdanie dedičom, ale majú nárok na vyplatenie finančných prostriedkov z depozitných účtov Slovenského pozemkového fondu, kde tieto finančné prostriedky vyplatil on po uzavretí dohody o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva pozemku, EKN parc. č. 3434 orná pôda 9571 m².

32. Ďalej uviedol, že ak žalobcovia argumentujú, že sa súd mal vysporiadať s otázkou vydržania sporného pozemku v tomto smere neuviedli žiadne podstatné skutočnosti, teda kto, za účinnosti akého právneho predpisu, na základe akého nadobúdacieho titulu, s akým momentom vzniku vydržania a v prospech koho mali tieto skutočnosti nastať. Žalobcovia svoje tvrdenia nepodopreli žiadnymi relevantnými dôkazmi a súd nemal povinnosť konštruovať údajné vydržanie na základe domniek, hmlistých predstáv a podobne. Podľa jeho presvedčenia v tomto smere opäť žalobcovia neunesli dôkazné bremeno a rozhodnutie súdu o zamietnutí ich žaloby je v celom rozsahu správne.

33. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a odvolanie žalobcov ako nedôvodné zamietol. Zároveň si uplatnil aj nárok na priznanie náhrady trov odvolacieho konania voči všetkým žalobcom v plnom rozsahu.

34. Žalobcovia na vyjadrenie žalovaného písomne nereagovali.

35. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 C. s. p.) oprávneným subjektom - účastníkmi, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 C. s. p.) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 a contrario C. s. p.) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 C. s. p.).

36. S prihliadnutím k rozsahu odvolania žalobcov bol predmetom prieskumu odvolacieho súdu rozsudok okresného súdu, ktorým žalobu zamietol. Dôvodom bolo preukázanie, že vlastníkom spornej nehnuteľnosti (parc. EKN č. 3434 orná pôda o výmere 9571 m² v podiele 16530/445440 pod B14 na LV č. XXXX k. ú. S.) nebol v čase smrti H. L., zomr. dňa XX.XX.XXXX, ale v prípade, ak ju nadobudol U. L. na základe notárskej zápisnice N 649/95 spísanej notárkou JUDr. Margitou Kakačkovou, čo súd bližšie neskúmal, bol vlastníkom U. L., ktorá nehnuteľnosť mala byť prejednaná v dedičskom konaní po ňom, kde boli dedičmi aj deti jeho syna, H. L..

37. Podľa § 380 ods. 1 C. s. p. odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

38. Odvolací súd uvádza, že rozhodnutie súdu prvej inštancie možno napadnúť len z dôvodov taxatívne uvedených v ust. § 365 ods. 1 C. s. p. Uvedenie dôvodov z akých sa rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nesprávne, t.j. uvedenie odvolacích dôvodov, je aj zákonnou obsahovou náležitosťou odvolania podľa § 363 C. s. p. V súlade so zásadou koncentrácie odvolacieho konania odvolací súd je podľa § 380 ods. 1 C. s. p. odvolacími dôvodmi viazaný, čo znamená, že rozhodnutie súdu prvej inštancie podlieha prieskumu odvolacím súdom len z dôvodov, ktoré odvolateľ uvedie v podanom odvolaní, prípade podľa § 365 ods. 3 C. s. p. doplní do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolací súd preto pri rozhodovaní o podanom odvolaní môže prihliadať len na také dôvody nesprávnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré boli odvolateľom uplatnené v lehote na podanie odvolania a zároveň vyšli v odvolacom konaní najavo. Prítomnosť, resp. naplnenie iných odvolacích dôvodov, odvolací súd pri prieskume rozhodnutia a postupu súdu prvej inštancie nezisťuje a ani ich neposudzuje s výnimkou väd, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 161 ods. 1 C. s. p.), na ktoré podľa § 380 ods. 2 C. s. p. prihliadne odvolací súd aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

39. Žalobcovia v odvolaní v prvom rade namietali, že s poukazom na ich predchádzajúce odvolanie súd nesprávnym postupom pri hodnotení dôkazov dospel k záveru, že predmetnú nehnuteľnosť nie je možné zahrnúť do dedičstva po poručiteľovi H. L..

40. Podľa odvolacieho súdu odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ C. s. p. je daný, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá postupu vyplývajúcemu z ust. 191 C. s. p., pretože súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo, alebo v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti) zákonnosti, pravdivosti a vierohodnosti je logický rozpor, alebo ktoré odporujú ust. § 195 až 210 C. s. p. Z tohto hľadiska odvolací súd námietku žalobcov považoval nielen za všeobecnú, bez bližšieho vysvetlenia nesprávne vyhodnotených dôkazov ale aj za nesprávne sa odvolávajúcu sa na ich predchádzajúce odvolanie.

41. V ďalšej časti odvolania žalobcovia uvádzali, že prvostupňový súd nerešpektoval pokyn odvolacieho súdu a to tým, že sa vo svojom rozhodnutí nezaoberal otázkou vydržania.

42. K uvedenému odvolací súd uvádza, že okresný súd rozsudkom v prvom poradí č. k. 4C/25/2017-302 zo dňa 06.03.2020 žalobu zamietol. V dôsledku odvolania žalobcov Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 8Co/121/2020-329 zo dňa 29.01.2021 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

43. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že oboznámiac sa s obsahom spisu a odvolania žalobcov musel konštatovať, že súd prvej inštancie dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo neodôvodnil rozsudok, stručne, jasne a výstižne nevysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil a ako vec právne posúdil. Pokiaľ sa súd odvolával na vecnú legitimitáciu nebolo zrejmé, v akej súvislosti uvedené uvádza, keď z odôvodnenia rozhodnutia zistené závery nevyplývajú. Nesplnil tak zákonné kritéria uvedené v ust. § 220 ods. 2 C. s. p. Odvolací súd preto uložil okresnému súdu sa podrobne oboznámiť s obsahom žaloby a celého spisového materiálu a následne si ujasniť opätovne tvrdenia žalobcov a obranu žalovaného a v tomto smere nimi predložené dôkazy. Pokiaľ sa bude zaoberať aj vecnou legitimitáciou strán sporu tak vo vzťahu k uplatňovanému nároku, ktoré závery v odôvodnení rozhodnutia náležite odôvodní. Všetky zistenia okresného súdu následne vyhodnotí a vec právne posúdi.

44. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd vyslovene neprikázal okresnému súdu sa otázkou vydržania spornej nehnuteľnosti zaoberať.

45. Okrem toho žalobcovia žalobu skutkovo odôvodnili tým, že sporná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiteľovi H. L., zomr. XX.XX.XXXX, lebo v dedičskom konaní nebol prejednaný celý jeho majetok, prípadne podiel po ňom bol nesprávne identifikovaný na spoluvlastníkov U. S., L. S., Y. S. a Y. T.. Neskôr opäť len všeobecne tvrdili, že sporná nehnuteľnosť patrí do dedičstva, a to na základe notárskej zápisnice N 642/95 zo 16.04.1996. Pokiaľ sa zmienili o vydržaní tak uviedli len to: „Je možné, že mohlo dôjsť k vydržaniu uvedenej parcely, pretože H. L. predmetnú nehnuteľnosť mal v reálnej držbe“ (č.l. 208 spisu).

46. Za tento stav, teda bez jednoznačného opísania konkrétnych okolností týkajúcich sa prípadného vydržania spornej nehnuteľnosti, ktoré by boli zmenou doterajších skutkových tvrdení majúcich a následok aj rozhodovanie súdu o pripustení/nepripustení zmeny žaloby, nemal okresný súd dôvod za uvedeným zaoberať. V súvislosti s otázkou vydržania sporného pozemku žalobcovia teda konkrétne neuviedli žiadne predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním. Základným predpokladom je totiž splnenie troch zákonom stanovených podmienok, a to 1/ spôsobilosť predmetu vydržania, 2/ existencia držby veci z toho hľadiska, či držiteľ s vecou nakladá ako svojou a či je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, 3/ uplynutie ustanovenej doby, v ktorej má oprávnený držiteľ vec v držbe (desaťročná pri nehnuteľnostiach). V súvislosti s podmienkami vydržania nemožno opomenúť tú právne významnú skutočnosť, podľa ktorej vydržať vlastnícke právo môže len oprávnený držiteľ, pričom samotná detencia k vydržaniu nepostačuje. Odvolací súd preto aj súhlasí s vyjadrením žalovaného zo dňa 16.12.2021 v tom, že súd nemal povinnosť konštruovať údajné vydržanie na základe domnienok žalobcov.

47. Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie žalobcov za dôvodné a rozsudok okresného súdu, a to vrátane výroku o trovách konania založeného na zásade úspechu žalovaného v spore (§ 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p.) ako vecne správny potvrdil.

48. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. a aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou odvolacieho konania bol žalovaný, preto má voči žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

49. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).